

KU

PRZESTRODZE

Psychologia nazizmu Psychology of Nazism

 www.kuprzestrodze.edu.pl

Michał Bilewicz
pytania i odpowiedzi

 www.kuprzestrodze.edu.pl

PYTANIA

1. Pomyśl przez chwilę nad stereotypem zawistnym (niskie ciepło - wysokie kompetencje) i przypomnij sobie przykłady z nazistowskiej propagandy. Jakie grupy są dzisiaj przedstawiane w ten sposób? Jak myślisz, czemu służą takie przedstawienia? Poszukaj w internecie współczesnych przykładów takich stereotypów.
2. Zastanów się nad stereotypem pogardliwym (niskie ciepło - niskie kompetencje) i przypomnij sobie przykłady z nazistowskiej propagandy. Jakie grupy są dzisiaj przedstawiane w ten sposób? Jak myślisz, czemu służą takie przedstawienia? Poszukaj w internecie współczesnych przykładów takich stereotypów.
3. Prawicowy autorytaryzm to połączenie trzech cech: konformizmu, posłuszeństwa przywódcom i autorytarnej agresji. Zastanów się, jaką rolę odgrywały te cechy w czasie narodowego socjalizmu, a jaką odgrywają dzisiaj. Podaj przykłady polityków, którzy w swoich kampaniach odwoływali się do tych cech.
4. Zastanów się, co eksperymenty Milgrama mówią o posłuszeństwie w codziennych? Przypomnij sobie sytuacje ze swojego otoczenia, ze swojej szkoły, z mediów społecznościowych, w których ludzie kierując się posłuszeństwem krzywdzili innych. Opowiedz, jak Twoim zdaniem, można temu przeciwdziałać?
5. Jak dziś media prawicowe przedstawiają mniejszości czy imigrantów? Przeszukaj internet w poszukiwaniu okładek tygodników czy memów. Jak przedstawiane są w nich osoby należące do mniejszości? Czy dostrzegasz w tym jakieś motywy typowe dla propagandy z czasów III Rzeszy?

ODPOWIEDZI

1. Pomyśl przez chwilę nad stereotypem zawistnym (niskie ciepło - wysokie kompetencje) i przypomnij sobie przykłady z nazistowskiej propagandy. Jakie grupy są dzisiaj przedstawiane w ten sposób? Jak myślisz, czemu służą takie przedstawienia? Poszukaj w internecie współczesnych przykładów takich stereotypów.

Na to pytanie nie ma jednej poprawnej odpowiedzi. Poprawne byłyby wskazania na takie grupy, jak Żydzi, Azjaci, osoby LGBT (o ile przedstawiane są jako spiskująca grupa), itp. Poprawne byłyby wskazanie w internecie obrazów sugerujących istnienie jakichś spisków albo wpływu na władzę. Przedstawienia takie mają zwykle rolę mobilizującą elektorat (wspólny wróg).

2. Zastanów się nad stereotypem pogardliwym (niskie ciepło - niskie kompetencje) i przypomnij sobie przykłady z nazistowskiej propagandy. Jakie grupy są dzisiaj przedstawiane w ten sposób? Jak myślisz, czemu służą takie przedstawienia? Poszukaj w internecie współczesnych przykładów takich stereotypów.

Tu też nie ma jednej poprawnej odpowiedzi. Z pewnością poprawne byłyby wskazanie na uchodźców, Romów, bezdomnych – ale też osób LGBT (o ile przedstawiane są jako obrzydliwe, odrażające). Celem takiej propagandy jest dystansowanie społeczne, powstrzymanie empatii i współczucia.

www.kuprzestrodze.edu.pl

ODPOWIEDZI

3. Prawicowy autorytaryzm to połączenie trzech cech: konformizmu, posłuszeństwa przywódcom i autorytarnej agresji. Zastanów się, jaką rolę odgrywały te cechy w czasie narodowego socjalizmu, a jaką odgrywają dzisiaj. Podaj przykłady polityków, którzy w swoich kampaniach odwoływali się do tych cech.

W czasach III Rzeszy: konformizm w przestrzeganiu praw łamiących prawa człowieka; posłuszeństwo Hitlerowi i mordy dokonywane w stanie ślepego posłuszeństwa, autorytarne agresja wobec osób naznaczonych przez III Rzeszę – Romów, Żydów, osób homoseksualnych, itp. Dziś konformizm w niekwestionowaniu istniejących zasad i sposób traktowania np. mniejszości, posłuszeństwo przywódcom partyjnym czy Rządowi nawet wtedy, gdy łamie on prawa człowieka – w końcu autorytarne agresja wobec osób naznaczonych jako wrogowie (np. LGBT). Przykłady polityków można znaleźć bez trudu na polskiej scenie politycznej (np. różne wypowiedzi Kaczyńskiego, Dudy, Brudzińskiego, itp.), ale też wśród ministrów i członków rządu.

www.kuprzestrodze.edu.pl

ODPOWIEDZI

4. Zastanów się, co eksperymenty Milgrama mówią o posłuszeństwie w codziennych? Przypomnij sobie sytuacje ze swojego otoczenia, ze swojej szkoły, z mediów społecznościowych, w których ludzie kierując się posłuszeństwem krzywdzili innych. Opowiedz, jak Twoim zdaniem, można temu przeciwdziałać?

To jest w zasadzie otwarte pytanie, na które nie ma jednej poprawnej odpowiedzi. Wszystko, co przypomina sytuację, w której ktoś zachowuje się posłusznie wobec autorytetu, instrukcji czy poleceń i w ten sposób narusza zasady moralne bądź zasady troski, jest tego przykładem.

5. Jak dziś media prawicowe przedstawiają mniejszości czy imigrantów? Przeszukaj internet w poszukiwaniu okładek tygodników czy memów. Jak przedstawiane są w nich osoby należące do mniejszości? Czy dostrzegasz w tym jakieś motywy typowe dla propagandy z czasów III Rzeszy?

Wskazanie na elementy teorii spiskowych (zakulisowość działań, knucie, lobbying), obraz wskazujące na dehumanizację, na pogardę (zagrożenia biologiczne, zagrożenia cywilizacyjne) będą dobrymi odpowiedziami na te pytania. Szczególnie było to widoczne w okładkach z czasów kampanii wyborczych oraz tzw. kryzysu migracyjnego w 2015 roku (WSieci, DoRzeczy, Najwyższy Czas, Tygodnik Solidarność, itp.).

Projekt realizowany przez
Fundację "Naprzód" i stowarzyszenie "Nigdy więcej"
przy wsparciu finansowym Europejskiej Sieci na rzecz
Alternatywnego Myślenia i Dialogu Politycznego transform!europe

This project has been realised by the
"Naprzód" Foundation together with "Nigdy więcej"
with financial support from Transform Europe, the European network for
alternative thinking and political dialogue.